

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Helsinki - 2007

A finn államigazgatás stabilitása nem hasonlítható össze a gyakran változó magyarországgal. A kutatás-fejlesztés-innováció témakörének közigazgatási irányító gárdája hosszú távra érvényes koncepció alapján, távlatosan tervező, összehangolt munkát folytathat, amibe csupán az egyes kormányok taktikai megfontolásai hozhatnak alkalmi hangsúlyeltolódásokat. Ezért van az, hogy Finnország nemzeti innovációs rendszerében alapvető szerkezeti, vagy elvi-irányítási változás a közelmúltban bekövetkezett kormányváltás ellenére sem várható. Hosszú távon igaz megállapítás ugyanis, hogy a sikeres finn innovációs politika fő záloga a parlamenti pártok és az egymást követő kormányok közötti elvi egyetértés az innováció, és annak maximális támogatása fontosságáról.

Finnország oktatási rendszere immáron több alkalommal vizsgázott jelesre az OECD un. PISA jelentéseiben, mint az életben leginkább hasznosítható tudást adó oktatás. Gond azonban az új szakterületeken, pl. informatika - jelentkező strukturális munkaerőhiány. Ezt a képzésnek a gazdaság igényeivel való jobb összehangolásával, illetve az átlagosan hét évre elnyúló egyetemi tanulmányok idejének csökkentésével kívánják orvosolni. A korábbinál nagyobb hangsúlyt kap a kutatóképzés is.

A K+F+I-ra fordítandó GDP arányos összeg jelenleg 3,6%, ami az első három között van a világon, aránya pedig az állami, illetve a magánszektor ráfordításait illetően 30%-70%. Az ambiciózus terv az, hogy 2012-re az összeg elérje a GDP 4-%át, miközben megtartanák az állami és magánráfordítások jelenlegi arányát.

A globális kihívásokra válaszul Finnországban is megindult az emberi és anyagi erőforrások koncentrálása. Ezt a célt szolgálja egy helsinki, un. Innovációs Egyetem létrehozása a Műszaki Egyetem, a Közgazdasági Egyetem és az Iparművészeti Egyetem összevonásával. Ráadásul működését alapítványi alapokra helyezik, gazdálkodásukat ez által kiemelve a belső erőforrás-koncentrációt jelenleg még akadályozó államigazgatási szabályok alól.

Folyamatban van több kisebb vidéki egyetem összevonása is. Ezzel egyidőben vita indult be az egyetemi tandíj bevezetéséről is, bár a kormányprogram azt csak a külföldi diákok esetében veti fel.

Ezzel egyidőben kezdődött meg az un. Tudományos és Technológiai Stratégiai Központok kialakítása is. Ennek célja az erőforrás-koncentráció mellett a stratégiai, vállalati alapon működő szerződéses kötelezettség kialakítása egyetem, kutatóintézet és vállalat között. A közelmúltban kezdte meg működését az első ilyen központ, az Erdő Klaszter.

A finnországi K+F+I rendszer működésének szabályozása és finanszírozása, rendszeres, a változó kihívásokhoz történő gyors alkalmazkodása sok tanulmányozásra, adaptálásra érdemes elemet hordoz számunkra.

A helsinki TÉT attasé váltása 2007. decemberében zökkenőmentesen megtörtént. Köszönhetően annak, hogy korábban már 12 évet eltöltöttem Helsinkiben a tudományos és kulturális diplomáciában – rövid idő alatt sikerült beilleszkednem és szinte első perctől érdemi munkát tudtam végezni.

A beszámolási időszak utolsó heteiben megkezdtem a végleg hazatérő külgazdasági attasé feladatkörének megismerését is, hogy az NKTH-GKM megállapodás életbe lépésével át tudjam venni majd a külgazdasági feladatok egy részét is.

Helsinki, 2007. június 12.

Jelinkó Árpád